

Torah from Around the World

*De wereld staat iedere morgen als nieuw voor ons klaar;
iedereen zou moeten geloven dat zij of hij elke dag opnieuw geboren wordt.*

Ba'al Sjem Tov

Sjabbat 9 oktober / 3 Chesjwan 5782, Noach, Beresjiet/Genesis 6:9 - 11:32

Tanach blz. 12 - 22

Haftara: Tsefania 3:8 - 20

Tanach blz. 1207 - 1208

Vertaler: Eddy Robles

Commentaar: **Rabbin Dan Moskovitz** is de seniorrabbin van Temple Sholom in Vancouver, Canada, auteur van 'The Men's Seder' en voorzitter van de Reform Rabbis of Canada.

Oorspronkelijke Engelse tekst: <https://reformjudaism.org/learning/torah-study/torah-commentary/another-brick-wall>

Nog een baksteen in de muur

W.C. Fields zei ooit: "Werk nooit met dieren of kinderen [ze eisen alle aandacht op]." Hoewel niemand hem er ooit van beschuldigde een Tora-geleerde te zijn, was zijn inzicht zeker van toepassing op de sidra van deze week.

Parasja Noach, de tweede sidra in het boek Genesis (en mijn bar mitswa-parasja), is misschien wel de algemeen bekendste en in ieder geval door kinderen meest vereerde sidra van de hele Tora. Dit komt ongetwijfeld deels doordat de sidra niet één dier bevat, maar alle dieren - en ze komen in paren! Deze sidra is zo geliefd en herkenbaar dat we geneigd zijn te vergeten dat er meer aan de hand is dan de dieren die in de ark komen, twee aan twee, de duif die wordt uitgestuurd om droog land te vinden, de regenboog en onze oude scheepsbouwer Noach. Verscholen aan het einde van deze sidra die zijn naam draagt, is een klein, aangrijpend verhaal over hoe de mensen (Noachs afstammelingen) hun energie concentreerden nadat het water en de angst waren verdwenen en ze weer op het droge waren.

Ons is verteld:

"De hele aarde had dezelfde taal en dezelfde woorden ... ze kwamen aan bij een vlakte in het land Sjinar en vestigden zich daar ... Toen zeiden ze: 'Kom, laten we een stad bouwen met een toren die reikt tot de hemel, dat zal ons beroemd maken en we zullen niet over de hele aarde verspreid raken!'" (Gen. 11:1-:4).

Een midrasj legt uit:

"Er gingen vele, vele jaren voorbij met de bouw van de toren. Die bereikte zo'n grote hoogte dat het een jaar duurde om naar de top te klimmen. Een baksteen was daarom kostbaarder in de ogen van de bouwers dan een mens. Als een mens viel, de dood tegemoet, nam niemand er nota van. Maar als er een baksteen viel, huilden ze, omdat het een jaar zou duren om die te vervangen. Zo vastbesloten waren ze om hun doel te bereiken dat ze een zwangere vrouw niet zouden toestaan haar werk, het maken van stenen, te onderbreken toen ze weeën kreeg. Tijdens het gieten van bakstenen baarde ze haar kind en toen ze het in een laken om haar lichaam bond, ging ze verder met het gieten van bakstenen." ('Yashar Noah', in Louis Ginzberg, *The Legends of the Jews* [1909]).

Hoe meet jij je dag af? Ik heb deze vraag ooit aan mijn vriend, die metselaar is, gesteld en hij legde uit dat de algemene norm voor een goede dag metselen een dag van 1.000 stenen is. Het zette me aan het denken: hoe zou mijn dag van 1.000 stenen eruit zien? Wat is mijn universele standaard voor een geslaagde dag?

Als ouder zou ik kunnen zeggen dat ik ervoor zorg dat de kinderen worden gewassen, te eten krijgen, naar school gaan, en dan naar voetbal of hockey, en weer naar huis. Dan moeten ze hun huiswerk maken, hun tanden poetsen en op een redelijke tijd naar bed.

Als werkende volwassene zou ik kunnen zeggen dat het op tijd op mijn werk komen en reageren op al mijn e-mails en berichten, het moderne equivalent van een baksteen is. Maar

ook een ontmoeting met opdrachtgevers, programma's en zaken in sjoel afhandelen, en op tijd thuis zijn voor het avondeten met mijn gezin.

Wat die dagen tot goede dagen maakt, is niet de hoeveelheid werk die ik verricht of het aantal interacties dat ik heb, het is de kwaliteit van die dag. De metselaar kan, als hij redelijk bekwaam is, prikkelbaar, asociaal, half slapend en dagdromend zijn bij het leggen van elke steen. Hij kan zijn woede uiten op de stenen, hij kan de stenen vervloeken terwijl hij ze de muur op sleurt. Hij kan naar muziek luisteren, bellen met zijn mobiele telefoon - het maakt niet uit. Zolang de muur aan het eind van de dag stevig is en 1.000 nieuwe stenen bevat, is het een goede dag om te metselen.

Maar mensen zijn geen bakstenen: we kunnen onze woede niet zonder gevolgen op mensen afreageren. We kunnen ze niet negeren of uitschakelen als het doel van onze dag is om met zorg, mededogen en aandacht met ze om te gaan. De grote zonde van de bouwers van de Toren van Babel was dat ze mensen als bakstenen en bakstenen als mensen behandelden. Ze verspilden het enige dat hen onderscheidde van machines die, als ze in de oudheid hadden bestaan, hadden kunnen helpen de toren nog beter te bouwen - ze verwaarloosden hun eigen menselijkheid. Als de stenen van ons leven belangrijker worden dan de mensen in ons leven, bouwen ook wij een toren die een belediging is voor het doel van onze schepping.

De midrasj vervolgt dat - nadat God de taal van de mensen in de war had gestuurd en de mensen over de hele wereld had verspreid - de toren bleef:

“... een deel zonk in de aarde en een ander deel werd verteerd door vuur, slechts een derde deel bleef staan. De plaats van de toren heeft nooit zijn bijzondere eigenschap verloren. Wie de toren passeert, vergeet alles dat hij weet” (ibid., Ginzberg).

Als we mensen als bakstenen behandelen, vergeten we wat we over onszelf en over anderen weten. We vergeten dat de maatstaf van onze dag niet is hoeveel stenen we leggen, hoeveel e-mails we beantwoorden, hoeveel lunches we inpakken, met hoeveel kinderen we sjeppen: de maatstaf van onze dag is of elke persoon met wie wij in contact komen, inclusief wijzelf, zich als persoon gewaardeerd voelt, een zegen en een geschenk van God in ons leven is - geen baksteen.